

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Hízetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős

Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház. 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Árjegyzékek a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Kié a jövő?

Jan. 10.

Egy nagy társadalmi reform-mozgalm előestéjén állunk, mely századok mulasztásait van hivatva helyrehozni, kulturális életünkről az ázsiai jelleg utolsó maradványait lehántani, a felekezeti szűkebbúség és elzárkózottságnak a közép-korból átöröklött korlátjait ledönteni, és ez által — hogy ellenségeink szavaival éljünk — politikai magyar nemzetet e t h n o g r a f i a i magyar nemzetté alakítani.

Ez a kormány programja, ehhez képest kell őt magát és küldetését méltatnunk; mert a folyamatban levő s befejezéséhez közeledő valuta-rendezés — bármily korszakot-alkotó esemény legyen máskülönben — egy előző kormány munkásságának betetőzéseként, egy elmúlt, befejeződött időszak erejétől megérlelt, de utólag aratott siker gyanánt tekinthető.

Egyenlőség, testvériség, szabadság! Ez a szabadelvűpárt kormányának programja, ezzel fog az győzni vagy bukni, a miként annak elnöke ezt újévi beszédében minden félreérteést kizáró határozottsággal enun-
ciálta.

Hogyan? Tehát Magyarországon mindeddig nem voltak az emberiség azon magosztos ideáljai megvalósítva? és lehetséges-e, hogy az alkotmányosság klaszikus honában, Magyarországon a sötétség hatalma oly befolyással bírna, miként ez események megvalósítása elé akadályokat gördítene, a belbékét megzavarhatná, sőt a kormánynak az őt támogató hatalmas többség dacára válságokat készíthetne?

Mindkét kérdésre — fájdalom — be kell vallanunk, hogy a szabadság eszményei nálunk még nincsenek annyira megvalósítva, mint más civilizált nyugoti népeknél, és hogy kormányunknak a századok mulasztásának pótlására irányuló nemes törekvése tényleg komoly aggodalmakat keltő ellenhatással találkozik az érdekeit és befolyását féltő klerikalizmus részéről.

Róma kiadta a jelszót, és katolikus főpapjaink egyik másika, megsértve a magyar király apostoli jogait, kihirdette a Vatikán hadüzenetét felsőbb engedelem nélkül, s megindította a támadást Magyarország alkotmányos önállósága ellen a vallási fanatizmusnak s a

papi befolyásnak minden rendelkezésül álló eszközeivel. A magyar kormány és a magyar társadalom — hazafias aggodalommal mérlegelve a belbéke megbontásából támadható súlyos következményeket, indignálódva bár, de egyelőre böles tartózkodással szemléli a hivatásukról megfélemedezett lelkészek izgatásait, azon reményben, hogy a magyar papság hazafias többsége visszautasítólag fog viselkedni a kartársainak veszedelmes mozgalmával szemben. Tartózkodik az országosan szervezett s óriási többségben levő s z a b a d e l v ü p á r t i s a harc-
élbe állani, mert abban bizakodik, hogy a taláros izgatók által keltett hullámok megtörnek a magyar nép józan higgadságán.

Nem így az ugynevezett „nemzeti” párt. Egyes oszlopainak enun-
ciációjából, de különösen pártorganu-
mainak magatartásából nyilvánvaló, hogy ezen hatalomvágyó frakció kedvteléssel szemléli a zivatart, melyet Róma villámai idéznek hazánk fölé, és melyek a kormány megbuktatásával esetleg nekik nyitnák meg az utat a hatalomnak oly rég áhitott polczára. Jellemző e tekintetben a két pártvezér, Wekerle és Ap-
ponyi újévi nyilatkozatainak homlok-
egyenest való ellentéte. Mig Wekerle, mint a szabadság fölkezt bajnoka és ut-
törője elszántan áll a küzdterre és a klerikális izgatásokkal szemben nyilt hom-
lokkal hirdeti, hogy a szabadság esz-
ményeiért küzdeni fog teljes erejéből s azokkal áll vagy bukik, addig Apponyi lesből örvendezve írja hiveihez: „A z
u t n a k n e h e z e b b r é s z e m ö g
ö t t ü n k v a n .

Vajjon teljesedni fognak-e a nagy kal-
kuláns reményei? Vajjon fogja-e ő a
jelszavakkal való játékot, a politikai hy-
pokrizist oly művészettel tovább játsz-
hatni, hogy azokon a romokon, melyekké
esetleg a klerikális befolyás és izgatás
dönthetné alkotmányos közéletünk rend-
jét és szabadságát, fölépíthetné kormány-
székét?

A jelek mást mutatnak. A Róma fe-
lől indított papi izgatás elementáris erő-
vel költi fel az önállósága- és szabadsá-
gára féltékeny magyar nemzeti közérzü-
let visszahatását. A függetlenségi párt
nagytehetségű vezére, Eötvös Károly
ünnepélyesen tiltakozott azon vallási iz-
gatás ellen, mely a magyar törvényho-
zás függetlensége és reform-akciója ellen

megindított és kilátásba helyezte, hogy a függetlenségi párt teljes erővel fog a belbéke megzavarói ellen sikra szállani.

Es mi sem árulta el jobban az ugy-
nevezett „nemzeti”-párt zavarosban
halászó hypokrita politikáját, mint az a
példátlan cynizmus, amelylyel e párt or-
ganumai Eötvöst az ő hazafias és sza-
badelvű föllépése miatt megtámadták. —
Gyanusitani igyekeztek őt pártja előtt,
azon képtelen ráfogással illetvén őt, hogy
összejátsszik a kormánnyal

Ezen jezsuitikus taktikát az Appo-
nyista sajtó odáig vitte, hogy nyiltan
izgatott a függetlenségi párt tagjai között,
s mindennapi szenzációs füllentései közzé
azt is fölvette, hogy a függetlenségi párt
katolikus töredéke — ha az autonomia
íránt garanciákat nem nyer — dezavu-
álni fogja vezérét és a klerikális mozgal-
makhoz fog csatlakozni. A megérdemelt
visszautasítása ezen föltevésnek nyomban
követte a méltatlan gyanusítást.

Eötvös különben nyugodt megvetés-
sel fogadhatta a „nemzeti” csel-
vető támadását. Az ő álláspontja korrekt
volt, mert hiszen a függetlenségi párt
programjának egyik sarkpontját éppen a
szabadelvű reformok — köztük a polgári
hazasság — képezik. Igaz ugyan, hogy
ezen program második sarkpontja a
67-iki törvények által szabályozott közös
ügyek megszüntetése, a mit a pártvezér
szintén hangoztatott és pedig első sor-
ban. Így Eötvöst legfeljebb csak az a
gáncs érhetné, hogy miért nem opponál
a kormánynak ott is, hol az a szabadel-
vűség magasztos eszményeiért küzd, mert
hát a kormány nem az egész független-
ségi programért harcol? Hát bizony
ezt azért nem teszi Eötvös, mert nem
Apponyihoz járt iskolába, mert
valóban szabadelvű és komo-
lyan veszi és akarja azon refor-
mokat, melyeket programjába fölvelt.
Igazi atyja ő elveinek, s ki azok felét
megvalósítani törekszik, támogatja azt,
mert közelebb juttatja — hite szerint —
a másik feléhez, melyet a jövőben
vél elérhetni.

Kié lesz hát az a jövő? A szabad-
ság zászlaja alatt harcoló szabadelvű
kormány és pártjaé, vagy a keresztes ha-
dak nyomában kullogó Apponyista maro-
dór politikáé, vagy az osztrák-magyar ál-
lamszövetséget döngető függetlenségié?
Majd ki fog tünni. Biztos jóslatot bajos
volna egyelőre kockáztatni. Egy azon-

ban kétségtelen, az t. i., hogy a klerikálisok kereszties hadjáratának hatása végig fog szántani a mostani parlamenti pártokon, és a hazafias elemeket egy táborba tömörítve, egy oly szabadelvű „ad-hoc” pártot fog teremteni, mely a kormányt a szabadelvű reformokért folytatott küzdelmében feltétlenül támogatni fogja. És meglehet, hogy ez alakulások daczára a kormány megbukik a javaslataival; de csak egy időre. Fel fog ő és pártja új erővel támadni, mert az ügy, melyet véd, a humanizmus ügye és ez élni fog mindaddig, míg emberi társadalom lesz a földön.

Ellenben Apponyi? Vagy félrevonul a küzdelem szinteréről s mint eddig azután is a kárörvendő, rosszakaratu semlegesség szerepére vállalkozik, ez esetben akármelyik fél győz, politikai nullává degradálja őt és pártját az események logikája, vagy ellene támad ő is a Róma által indított kulturharczának, s akkor csak a kormány mellett és általa érvényesülhet, vagy enged szive vonzalmának s átme gy mindenestől a klerikálisok táborába: ekkor elérheti esetleg a legfőbb óhaját s bele juthat gárdájával a bársonyszékbe. Ezen az áron övé lehet a jövő, de ráadásul kapja a történelem ítélőszékétől az erkölcsi halál bélyegét, azon halálét, melyből nincs föltámadás.

Belföld.

Az ujjanczjutalék emelkedése. A honvédelmi miniszter által a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslat szerint a magyar korona országából a közös hadsereg s haditengerészet részére kiállítandó évi ujjanczjutalék a legutóbbi népszámlálás alapján és a véderő-törvény megfelelő rendelkezésének módosításával az eddigi 42.711 fő helyett 43.889 főben lesz megállapítandó.

Az egyévi önkéntesek. A honvédelmi miniszternek a közös hadseregbeli és honvéd egy-

évi önkéntesek tisztí vizsgájának 1891—92-iki eredményéről beadott jelentése szerint a vizsga letévesére az 1891—92-ik évben teljesített egyévi tényleges szolgálat után hivatott volt a hadseregnél 1082 a honvédségnél 233. Ezek közül a vizsgát sikerrel tette le a hadseregnél 900, a honvédségnél 210. A vizsgánál visszavetett a hadseregnél 152; a honvédségnél 8, illetve 5. A vizsgát egyéb más okból nem tette le a hadseregnél 1. (Törvényszékieleg elíteltetett.) A vizsgán elbukottak közül az egyévi önkéntesek elméleti oktatásban a második tényleges szolgálati évben is résztvehetni feljogosított, a hadseregnél 116, a honvédségnél 4. A második évben szolgáló 117 közös hadseregbeli és 5 honvéd egyévi önkéntes közül vizsgára jelentkezett 96 közös hadseregbeli és 1 honvéd; vizsgát pedig sikerrel tette a hadseregnél 67, a honvédségnél 1. A jelentés felemlíti, hogy a számadatokban a nem magyar hadtesteknél szolgáló magyar és horvát önkéntesek is be vannak számítva.

Egy nagy ref. gyülekezet a polg. házasságról. A hódmezővásárhelyi 40.000 lelket számláló ref. egyház tanácsában figyelemmel hallgatott nyilatkozatot tett az egyházpolitikai kérdésekről Baksa Lajos dr. városi polgármester, az egyház ujonnan választott főgondnoka. Kijelentette, hogy a zsidó vallás recepczióját szükségesnek tartja és ha a vallásfelekezetekkel a békét, a nyugodt együttélést, békés együttes munkálkodást csak a kötelező polgári házasság útján érhetjük el, kész azt is elfogadni. A presbiterium e nyilatkozatot általános helyesléssel fogadta.

Országgyűlés.

Január 10.

Udvari dolgokkal foglalkozott ma is a képviselőház. Az udvartartás kérdésében még Ugron Gábor beszélt s határozati javaslatot nyújtott be a trónöröklésre igényt tartó főherczegek nyilvántartásáról. Majd a vita bezáratván a Sóbth János tartotta meg előadói zárbeszédét, melyet nagy figyelemmel s helylyel-közel élénk t-tzés között hallgatott a ház.

Wekerle Sándor miniszterelnök oly korrekt kijelentéseket tett ezután az ellenzék által napirendre hozott kérdésekben s különösen a trónöröklésre vonatkozólag, hogy még az ellenzék is teljes meglepéddel fogadta azokat s ennek hatása alatt Ugron Gábor visszavonta határozati javaslatát.

Miután még Pázmándy Dénes elmon-

dotta volna zárbeszédét, szavazásra került a dolog s a függetlenségi párt által benyújtott határozati javaslatot a ház elvetette s megszavazta az udvartartás tételét.

Ezután az udvari ügyek tárgyalását a kabinetiroda tételénél folytatták, Polonyi Géza és Horváth Gyula.

Wekerle Sándor miniszterelnök erre vonatkozólag is legrészletesebb fölvilágosításokat nyújtott. A kabinetiroda az udvar kiegészítő része s mint ilyen van a budgetbe beállítva. A kabinetirodában var kellő számú magyar ma is alkalmazva, mert a horvátországi és fiumei magyar alattvalókat is magyarokul kell vennünk. Lelkes tüntetés volt ezután a király mellett, midőn Wekerle arról emlékezett meg, hogy ő felsége személye sohasem hátráltatta a közügyek menetét. Elismeréssel adózott Pápainak, a kabinetiroda főnökének s majd megjegyezte, hogy Tisza Lajos grófot azért jelölte az ő felsége személye körüli miniszterségre, mert olyan embernek ösmerte, a ki az életben még valótlan sohasem mondott.

Polonyi Géza rövid replikája után az ülés végén Tisza Lajos gróf beszélt s kijelentette, hogy miniszteri állásban feladatát tekinti, hogy minden magyar embernek megelégedését kinyerje s így első sorban a legelső magyar emberét, a királyt.

A honfoglalás megünneplése.

Debreczen, jan. 11.

A kormány a képviselőház elé terjesztett, az országos kiállításra vonatkozó törvényjavaslattal meghosszabbította a milleniumi előkészületek idejét. Az országos nemzeti kiállítást 1896-ra tűzte ki. A tudósok úgy is azt mondják, hogy a honfoglalás teljesen csak a 900 dik esztendőre lett befejezve. 1900-ig tehát bármelyik évben ünneplhetünk.

Az országos nemzeti kiállítás elhatározása fölhívás az egész magyar nemzethez, hogy most már komolyan készüljön a honalapítás megünnepléséhez.

Ez a tegnapelőtt beterjesztett törvényjavaslat, nemcsak fölhívás, de egyszersmind példaadás is a nemzethez arra nézve, mimódon ünnepelje meg az ezredik évfordulót.

Nem üres, muló értékű külső csillogások,

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A korcsolyapályán.

— Babatörténet. —

Hogy azok, kik a czimet olvassák, megnyugtatta legyenek, mindenekelőtt kijelentem, miszerint az alább következendők nem a — Margit fürdő jégpályáján, hanem egy — ház udvarán, hol Katinka nagysám a tulajdon két szép fehérré püha kis kacsoival huzta minden este szorgalmasan a nehez n járó szivattyus kútból a vizet, a saját gyöngye karjaival hordozta a nehéz kannákat, s öntötte széjjel, hogy magának — házi jégpályát teremtsen. Mert tetszik tudni Katinka nagysám nagyon szeretne korcsolyázni, de daczára, hogy már tizenhét zuzmaravirágos telet ért, még sem tudja e mindenél fölségesebb sportot.

Szorga mának kitarásának megvolt jutalma: hét napi küzdelemteljes erőlködés megszülte a nyolczadik napra a — jégpályát.

Parányi lábaival óvatosan lépett a szűz tükörsima jégre, hogy közelebbi ismeretséget kössön vele, mielőtt teljes szívvvel átadná magát neki, mert a korcsolyázás iránt maga is tanúsított egy szemernyi — bizalmatlanságot.

Egyet-kettőt félénken, lassudan csuszkálva, örömtől repeső szívvvel győződött meg róla, hogy a jég kitünő; bátrau rá lehet menni: a mama félelme — alaptalan.

Beszaladt tehát a korcsolyáért.

— Apus! Anyus! a jég... a korcsolya... kitünő...

Kiált fel, a mint hirtelen özikeszőkéssel a parqueten termett.

Aztán futott kacsóit összetapsoltatva szobáról-szobára, keresve kedves, immár használható kis korcsolyáit, melyeket a Jézuska hozott neki, hogy — jégre menjen.

De egyszer csak duzzadó ajkakkal s siró szemekkel jött elő, panaszkodva, hogy nem találja korcsolyáit, bizonyosan Laczi vette pártfogása alá.

De ki az a Laczi? Az a Laczi egy nagy kópé. Kosztba van Katinkáéknál. Katinkának máskülönben unokabátyja s az a rossz szokása van, hogy — két pár korcsolyával megy a jégre, persze oda a nagy jégre, a Margit fürdőbe.

De ne tessék hinni, hogy valami nagy, korcsolya virtuóz s — két pár korcsolyával korcsolyázik, melyeket talán a — kezeire tesz.

Dehogy! Egy párral korcsolyázik ő is, mint más közönséges halandó, csak hogy a másik párt egy kis angyalnak viszi, kinek kedve telik abban, hogy ne a saját, hanem László ur korcsolyáin élvezzen.

Busan ült Katinka az ablakba s tekintéssel várva-várva Laczit, — hogy is mondtam, Laczit? Nem! nem! nem Laczit — a korcsolyákat.

De hát a korcsolyák, akarom mondani Laczi csak nem jött, pedig már a hó is kez-

dett nagy kiterjesztett szárnyu pelyhekben hullani s mindig gyorsabban és mindig sürűbben hullott.

Végre! Megérkezett Laczi. — Volt mit hellania.

— Te csunya, te rossz! bizonyára megint tetted a szépet annak a kék szeműnek, annak vitted a korcsolyámat! várj csak, majd visszafizetem én még ezt neked.

— Hiszen te úgy sem használod! szabó-dék Laczi.

— De igen! de igen!

Kiáltott Katinka élénken.

— Csináltam jeget magamnak, — nem láttad?

— Hivtalak, hogy segíts, — ígértem minden órára egy új hatost, de te rossz vagy, nem segítettél, haragszom rád!

— Hát haragudj, bánom is én! felelt László ur egykedvűen.

— Na nem haragszom na, hanem ugye tanítani fogsz, segíteni fogsz, ugye?

— Nem.

— Apus! parancsolja meg a Laczinak hogy tanítson, nézze nem akar.

— Hát miért nem akarod tanítani Laczi? kérdé az apa.

— Ezen a csöpp jégen itt az udvaron, hol feltuczatszor bukik el az ember, míg hetedikszer sikerül az egyensúlyt fenntartani, csak nem bibelődöm a Nagysámmal! Jöjjön a Margit fürdőbe, ott szolgálatára állók.

került a do-
nyújtott hatá-
megszavazta

yalását a ka-
o n y i Géza

erre vonat-
tásokat nyuj-
résztő része
tva. A kabi-
ar ma is al-
s fiemei ma-
ell vennünk.
ály mellett,
meg, hogy ő
atta a közü-
Pápainak, a
megjegyezte,
ite az ő fel-
mert olyan
még valót-

után az ülés
kijelentette
tekinti, hogy
égedését ki-
magyar em-

leplése.

jan. 11.

terjesztett,
örvényjavas-
ni előkészü-
kiállítás
s azt mond-
k a 900 dik
ehát bárme-

elhatározása
thez, hogy
honalapítás

törvényja-
gyszersmind
e, mimódon

csillagások,

ekben hul-

g sűrűbben

- Volt mit

ára megint
nek, annak
ajd vissza-

! szabó-

— nem

— ígértem

össz vagy,

! felelt

nem ugye

Laczinak

ani Laczi?

ndvaron.

— mig he-

rtani, csak

a Mar-

milyenhez a mi keleti fajunk nagyon is ért, nem lármás zaj, sok felköszöntővel járó banket tek illenek a milleniumi ünneplések keretébe. Maradandó becsü, anyagi, szellemi erőnk fejlesztő, kifejező, jövőnkét biztosító nagyobb szabású alkotások kellene ide, melyekkel fényesebb, meggyőzőn demonstráljuk a világ előtt életképességünket.

Az ünneplés óriási jelentősége állandó világnak imponáló kulturális, közgazdasági és politikai alkotásokat követel az ezer éves nemzetől, életének e nagy fordulópontjának megörökítésére.

A kiállítás, melynek fényes sikere érdekében közre kell működnie állami és társadalmi életünk legnagyobb és legkisebb tényezőjének, a királynak, aki a kiállítás fővédnök-ségét már elfogadta, épügy, mint a kisiparosoknak és a kis mezőgazdának, aki keze ügyességének, természetményének javarészával fog ott megjelenni.

De a kiállítás csak egyik, bár a legfőbb helyet elfoglaló része lesz ünneplésünknek. — Ezen kívül a kormány az 1896-ik évre a nemzeti munka legnagyobb alkotásait akarja átadni:

A monumentális parlamenti palotát. A Mátyás-templomot. A meggyitott Vaskaput az alsó Dunán. Egy vagy két új hidat Budapesten. Képzőművészeti és iparművészeti palotát. Nagy igazságügyi palotát. Sok milliót érő nemzeti vagyont e kiállításon kívül. Amellett pedig, — amint hisszük és szeretnénk — egy nemzeti Pantheont a Gellért-hegyen, vagy egy egyszerű történeti szobor-emléket, például a szabadság-szobrot Budapesten.

Nagyfontosságú politikai tett lesz az is, amit Wekerle tervez s a mire nézve biztató ígéretet tett már az ország színe előtt, hogy megteremti, illetőleg újéletre támasztja a külön magyar udvartartást, amilyen alig volt nemzeti királyaink óta, kivéve Nagy Lajos és Mátyás uralkodását.

Az állammal keljenek versenyre a tartalmas ünneplésben, a nagy alkotások létrehozásában a városok és megyék; községek, nagy

gazdasági és kultur intézetek. Egyesületek, testületek s főképen az egyházak. Valamennyiben igen sok képesség és erő lakik; némelyikben szinte hatalom.

Ezeknek java része már is tervez valamit, némelyik olyan, melyt nagyszerűen beleillik az országos ünneplés nagyszabású kereteibe.

Az egyetemes ref. egyház erre az évre készül megalapítani a debreczeni főiskolában tanárképzővel a bölcsészeti fakultást; s ezzel közelebb viszi a megvalósuláshoz a debreczeni egyetem eszméjét. Ez az alapítás, melyhez Debreczen város közönsége már is 200,000 frt alapítványt ajánlott fel egyik legbecsesebb része fog lenni a honforgalás megünneplésének. Szeged kurtalpalotát, a város történetének megírását, egyetemet és vízvezetékét tervez.

Bizonyosnak tartjuk, hogy Debreczen városa sem elégszik meg egyetlen egy alkotással s 1896-ra több más nagy műveket fog létrehozni; annyival is inkább, mert a milleneumtól eltekintve is több, fontos és szükséges új intézmény létesítését, több nagy középület emelését vette munkaprogramjába a városi hatóság.

A városház, az [ujkórház, a szegényház, a zenede, a ref. egyház, a róm. kath. főgimnázium, a torna-csarnok, városi árvaház épületei büszkén viselhetik homlokzatukon ezt a feliratot: Épült, vagy alapított a honforgalás ezredik évfordulóján.]

Ezeket kívül talán fellehetne állítani 1896-ra az új szabadság szobrot is, melynek néhány ezer frt alapja már is van.

Ugyanazon évben nagyobb szabású alapítványokkal, alkotásokkal örökítheti meg 50 éves fennállását két leghatalmasabb közgazdasági vállalatunk: a depr. I. takarékpénztár és az István malom is.

De hogy ünneplésünkben rend, egyöntetűség és tervszerűség legyen; minéllebb meg kell alakítani az összes tényezők belevonásával a debreczeni ezer éves ünnepi bizottságot mely előkészületeinket, ezt a nagy hazafias munkát rendezze és irányítsa.

— Hogy is ne, hogy az egész világ, de különösen az a . . . az a — kék szemű is lássa és tudja, hogy én még nem tudok korcsolyázni. Hogy is ne.

— Na hát én meg itten nem kinlódok vele — volt a hidegvérű replika.

— De éd . . . akarom mondani László ur igazán ne tréfálj, hisz nem kívánom ingyen, kapsz egy újonatuj új hatost. Jó?

— Nem.

— Hát akkor megyek magam.

Azzal leült a székre, elővette a korcsolyáit s felköté, aztán mindenütt a falhoz támaszkodva kedves ingadozással biccegett a kijárat felé. A tornác sarkában megpillantott egy seprőt. Megragadta.

— Jer barátom te leszesz a gavallérom.

S azzal, mint olyan nő, ki férfit érez oldalánál, biztos léptekkel ment le a jégre.

Jó is volt az a seprő. Nemcsak hogy támaszul szolgált a gyöngé nőnek, de két kézre fogva is szükség volt reá, mert a jég arasznyi hóval volt borítva.

László ur a tornác ablakából nézte élvezettel, mint küzködik a gyöngé teremtés, mint seprő maga előtt a havat. Mire készen lert, derekasan beleizzadt.

Es a mint László ur gúnyosan nézgette kis unokahugát. — mint küzködik, mint fárad, mint pirulnak ki kedves orczái, lihegnek ajkai, mint pihegnek keblei s aztán az örömtől mint ragyognak fekete szemei, midőn a jég tiszta lett, s mily kedves ügyetlenséggel iparko-

dik egyet-kettőt csuszni s mint bukik majd egyik, majd másik, majd meg mind a két térdére — gúnyos pillantásai kezdtek először gyökükké, majd érdeklődökké, végre gyönyörködökké válni s midőn visszagondolt előbbi párbeszédökre s még mindig hallani vélte a kicsike e szavait: „Hogy is ne, hogy az egész világ, de különösen az a . . . az a — kék szemű is lássa és tudja, hogy én nem tudok korcsolyázni,“ hát mindinkább szebbnek, kedvesebbnek és édesebbnek tűnt neki fel az a kis lányka, míg egyszer csak, mikor Katinka ismét elbukott, ucczu neki: egy ugrással kint termett s átkarolva a lányka szép karcsu derekát, nagy hévvel emelte fel.

A lányka e'csodálkozva nézett László ur szemébe, igen elcsodálkozva, sőt tán önfeledten is, László ur dettó. S ekkor úgy találta, hogy azok a fekete szemek a kéknél is szebbek.

Katinka eldobta a seprőt s szólt:

— A gavallér megtette szolgálatát, mehet tovább egy házzal.

— Persze, ez a gavallérok sorsa! — felelt László nagyot sóhajtvá.

Egyikök sem szólt többet egy szót sem, hanem kart karba öltve lépegettek előre, csak a jó istenke tudja ki szorongatta jobban a másik kezét, László ur Katinkáét-e, vagy fordítva.

— És ezentul mindig együtt mentek a jégre.

Ember az üvegharang alatt.

— A semmi világa. —

Az orvos ur minden nap behozatott egy dézsa vizet, kivette az óráját, megnézte, letette maga mellé, aztán beledugta a fejét a dézsába ott tartotta mindaddig, a míg csak birta.

Egy ösmerőse éppen akkor lépett be midőn a doktor ur bementette fejét a dézsába, és az ismérősnak ideje volt ezt kérdezni a szolgáltól:

— Mosakodik?

— Nem. Passzió,

— Megbolondult?

— Nem. Ha a doktor ur valami bolondot csinál, akkor abból nagyon okos dolog szokott kisülni. — Ezt már régen csinálja.

A tudós doktor kiemelte fejét a dézsából és megtörölgetve magát, mondá:

— Mára elég!

Megpillantotta ismerősét.

— Mire való ez kedves doktorom?

— Fejlesztettem a tudómet a léleketz-visszatartáshoz. Eleinte fél perczig alig birtam, most már kiállom másfél perczig.

— Furcsa passzió.

— Nem passzió ez. Látja barátom, az állam álhumanitásból, szülőköröségéből nem engedi át nekünk a gonosztevőit és így kénytelenek vagyunk magunkat vetni alá a kísérletezésnek.

— Minő kísérletezésnek?

— Titok.

Ott találjuk a tudóst labororiumában a légszivattyu előtt.

— János: szól famulusához, úgy vigyázz, hogy az életem a kezeidben lesz. En ugyan fogom a légszivattyu első csapját, melylyel a légtűrésé tett üvegharangot újra meg lehet tölteni levegővel, de az, a hova én most a fejemet teszem, olyan ismeretlen világ, melyben egyetlen halandó se járt. Vigyázz, ha aléltágot, vagy valami borzasztót veszsz észre rajtam, a másik csapon azonnal bocsásd be a levegőt. — Egy percznél tovább semmi szín alatt se hagj ott. Itt van a kronométer.

A szolgálta reszketve állt ott, míg a doktor nyugodtan dugta bele nyakát egy hermetice záródó üvegharangba, mely e célra készítve, éppen nyaka bőréhez szorult. Mielőtt fejét bezárta volna a borzasztó ürbe, mely az ismeretlen világot, a rettenetes semmit foglalta magában, így szólt:

— A lehető leggyorsabban hajtod a légszivattyu kerekét, hogy a levegőt gyorsan kiszívhesd az üveg alól.

Ezzel nyugodtan nagyot lélegzett és bezárta a készüléket és kezét a csapra illesztette.

A famulus villámgyorsan hajtotta a kerekét. A szörnyű műtét megkezdődött.

Ki ne látott volna már verebet, vagy más madarat, a mint üveg harang alá teszik és kiszívják előle az éltető levegőt. A madár vergődik egészen a harang tetejéig, aztán összebukik és csak akkor jön magához, ha levegőt bocsátanak be neki.

A famulus kimeredt szemekkel nézte ura képét melyet előntött a vér, a doktor erei kidagadtak, szemei kidüledtek. Irtóztató volt!

A tudós kezei szilárdan tartották a levegőcsapot. Még egy percz sem telt el. Azonban a famulus nem birta tovább a nézést: bebocsátotta a levegőt és szét szedte a harangot.

A fejburoktól megszabadított orvos mintha elalélt volna, e szavakat hangoztatva :

— Irtóztató!!!

Most már a famulus nézett reá kidüledt szemekkel.

— Igen János. Én láttam a mint Arbella és Gaugaméla mellett összeütköztek Nagy Sándor hadai a perzsákkal s irtóztató roppanás között zúzták össze egymást. Hallottam, midőn Sedánnál százezer ágyu bömbölt halált az emberiség színe-javára. Hallottam a haldoklók véres halálordítását, a győzelmek diadalvívését; de mindez elmosódott a vége felé, midőn az emberek kicsinyes harca és zaja helyett az elemek keltek csatára egymással. Százezer égi háboru rohant egymásra százezer égháboruval, az a csattogás, az a menydörgés, az a villámlás leirhatatlan. Ime, ez a semmi világa a mi érzékünknek, fülünknek.

— Uristen! A gazdám megőrült!!

— Nem, fiam János, én nem örültem meg; ez csakugyan a semmi világa. Ebből megtudtam: mily irtóztató erő az, mely rettentően rázkódtató processzus, melyet véghez visz az ember zakatoló gépezete, az a parányi szív, mely egyetlen lökésével a szivedből a lábujjadba küldi a vért és mely borzasztó működést úgy szólván alig érzed, mert hatását ellensúlyozza 15 ezer métermázsza levegő irtóztató külső nyomára a testeden a szabad légben, de melyet tisztán hallasz a légüres térben, a semmi világában. Irtóztató! Talán ha még egy pillanattig hallom testem iszonytató zakatolását, most már a gutáé lennék annak fenséges hatásától.

Igen, fiam János, a mindenek alkotójának tetszett az a szeszély, hogy a semmi benn mutasson meg mindent a gyarló embernek. Mert a természet nagysága nem a világok óriási méreteiben van, hanem abban, hogy egy négyszög milliméter téren találj a testedben 36 miriád vérséjtet, melyek mindenike fallal van elválasztva egymástól, úgy, hogy még e falakon idegen sejtek élők ködnék.

— És mire lesz jó az a felfedezés, mit most tett a doktor ur?

— Azt még nem tudom, de ne feledd, hogy nincs a világon semmi, a mit ne véletlenül találtak volna fel.

Ezzel végezte a tudós doktor.

Es a doktor urnak igaza van. — En dr. Koch Róbert előtt 12 évvel „feltaláltam“, hogy a tüdővész baccilusokból ered és ezek kikergetésével gyógyítani lehet. Nem mintha értettem, vagy foglalkoztam volna véle, hanem merő fantáziából. Ezt le sem tagadhatom, mert a m. t. akadémia akkor eléggé leszidott egy szindarab révén ezért a „bolond gondolatért.“

Láncz-Hornyák Viktor.

Napi hírek.

— A kereskedői alkalmazottak betegsegélyző pénztára ügyében a debreczeni kereskedői társulat szombaton d. u. tartott választmányi gyűlést. Miután a kereskedelemügyi miniszter a törvény végrehajtásának felfüggesztését a kereskedői osztályra nézve a városi tanács és rendőrfőkapitány információjától tette függővé, a társulat küldöttségileg fogja megkérni az illető hatóságokat, hogy a kereskedői osztály ügyét támogassa. A deputáció mindkét helyen tiszteltet és mindenütt biztosították őket jóakaratu támogatásuk iránt. Az alapszabályok előkészítésére és a tagok összeírására kiküldettek Mayer Emil, Kovács Mihály, Bíró József dr. Király Ferencz ezek a december hó 26-án

tartott általános értekezlet három kiküldöttjével Stern Győző, Donogán István és Lichtenstein József urakkal együtt már elkészítették az alapszabály tervezetét, minek folytán a közgyűlésre következő meghívó bocsátatott ki: **Meghívó.** A debreczeni kereskedői társulat kiküldöttei, a kereskedői alkalmazottak 1892. december hó 26-án tartott értekezletének kiküldöttségeivel együttesen a debreczeni kereskedelmi betegsegélyző egyesület (az 1891. XIV. t. cz. alapján elismert betegsegélyző pénztár) alakítása ügyében az előkészítő munkálatokat befejezván, ezenfelől hívom mindazon kereskedelmi alkalmazottakat, kik az aláírási íveken a kereskedelmi betegsegélyző egyesületbe való belépésüket kinyilvánították, hogy a f. hó 14-én szombaton, este 8 órakor a keresk. ifjak inképző egyesülete helyiségében (Piacz Csanak ház) tartandó a lakuló közgyűlésre a tárgy sürgős s ség énél és fontosságánál fogva okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Táragsorozat: 1.) az alapszabály tervezet elfogadása. 2.) Az ideiglenes intéző bizottság választása. Debreczen, 1893. január hó 10-én. Mayel Emil az előkészítő bizottság elnöke.

— **Telekkönyvi változások a debreczeni telekkönyvnel.** A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén, vagyis Debreczenben és a derecskei járásbírótság területén 1892-ben következő változások történtek: I. élők között birtokváltozás bejegyeztetett szerződés folytán 1845 eset 2,764,25 forint értékben végrehajtás, tehát árverés folytán 25 eset, 122054 frt értékben; haláleset, tehát hagyatékok folytán 309 eset, 1,370644 frt értékben; összesen volt 2179 birtokváltozás 4,256949 frt értékben. — II. változások a terheknél: kötvények bekebelezése által 1072 esetben 2,103276 frt értékben; igazolt előjegyzés által 36 esetben 43996 frt értékben, végrehajtás úján 181 esetben 95552 frt értékben; hagyatékok folytán 1 esetben 40 frt értékben; összesen 1290 esetben, 2,242864 frt értékben. — Dologi jog megszüntetése folytán 966 esetben 1,012404 frt értékben Egyszerű előjegyzés történt 93 esetben 264815 frt, végrehajtási jog feljegyzése 48 esetben 235103 frt-átruházás 17 esetben 22724 frt értékben. A telekkönyvbe bejegyeztetett tehát összesen 4593 eset **8.034859** frt értékben. A telekkönyvi osztályhoz érkezett 1892-ben 10666 ügydarab, előző évi hátralék 3' összesen 10669 ügydarab, mely mind elintéztetett.

— **Majd megfagyott vasárnap** egy Kovács nevű erdővédő a Halápon. Valószínűleg mértékent felülvit s aztán kimerült az erdőben. Félig megfagyva találták meg az útfélen; beviték a II. számú vasuti őrházba s ott addig dörzsöltették, míg eszméletre tért. Ma már jobban van.

— **A jog- és pénzügyi bizottság** tegnap ülést tartott Vértessy István főjegyző elnöke alatt. Jelen voltak: Csanak József, Abraham László, dr. Magos György, Szabó József, dr. Balkányi Miklós, Koszorus Lajos, Márk Endre és Zöld Mihály. A bizottság a nőegylet kérvényén és a ref. felső leányiskola segédmezezésén kívül, — következő ügyeket látta el véleménynyel: a kertési rendszabályokat, melyek alul a Homok és Csapó kerék kivételnek; a színházi szubvenziót — évi 5000 frtot — két évre ismét megadatni javasolja; két telek eldarabolási kérvényre vonatkozólag, egyik telek eldarabolás engedélyezését véleményezi; Sós Andrásnak és Liskai Jánosnak 60—60 frt évi kegydíjat hoz javaslatba.

— **A kolera szünet.** A belügyminiszter ma érkezett rendeletével hatályon kívül helyezte azon korábbi rendeletet, mely szerint a Németországból, Galiciából, Szerbiából, Horvát-Szlavonországból és Budapestről érkező utasokat 5 napi orvosi megfigyelés alá kellett venni. Az öt napi orvosi megfigyelés csak azon utasokra nézve marad érvényben akik Oroszországból érkeznek s az öt napi megfigyelést, az osztrák örökös tartományokban ki nem állották.

— **Hamis hírek a debreczeni bukásokról.** Két budapesti napi lapban — valószínűleg a „Pénzügyi Közlöny“ből átvéve a valósággal teljesen ellentétes, hamis hírek jelentek meg

tegnap a debreczeni bukásokról; olyan hírek, amelyek nagyon alkalmasak lehetnek pénzügyzetek és egyes kereskedők hitelének rontására. E hir ezeket mondja: A debreczeni pénzügyzetek jelentékeny összegekkel vannak érdekelve az ottani Feischl Fülöp és fia terménycézég bukásánál. A budapesti Magyar ipar és kereskedelmi bank által alapított Közgazdasági bank mintegy 100,000 forint és az Alföldi takarékpénztár mintegy 30,000 frtnyi váltókat számott le a bukott cézégnek, melyeknek csak legkisebb része van feltétlenül jó elfogadvány vagy kezes által fedezve. Lippmann Sámuel debreczeni kereskedő hitelezőivel 40%-os egyezséget kötött. Luszti Mór debreczeni bőrárucézég szintén fizetési zavarok közt van. A Feischl-csöd folytán napról-napra újabb és újabb meglepetéseket várnak még, mert a csödbe jutottaknak széles kötetéseik voltak előkelő kereskedőházakkal. Bizonyosra veszik 2—3 nagykereskedő bukását is, valamint számos jól szituálnak vélt pénzember hitelének ingadozását. Többek közt Weisz Lévy, a Weisz Mózes és fia debreczeni terménycézég főnöke is érdekelve van több mint 80,000 forintig, még pedig váltókezesesség alapján: ezzel szemben le is kötötte már házáat és földjét biztosítékképen. — Ezen képtelen híreszteléssel szemben egészen hiteles értesülések alapján következő helyreigazításokat közölhetjük. A közgazdasági banknak Feischl Fülöp és fiától csupán egy ötezer forintos elfogadványa van: de ez is az obligóban lévő Ambrus féle csödtöme által kielégítő fedezetet talál. Lippmann Sámuel nem bukott meg; s nincsen is oka, hogy hitelezőivel akár 40. akár 80%-os egyezséget kössön, a Lippmann féle kézműaru nagykereskedés fizetéseit pontosan teljesíté, csupán a Feischl féle csöddel van elintézni való ügye, s ez iránt folynak a tárgyalások. A hírek az a része sem felel meg a valóságnak, mintha még több nagy kereskedő bukása számon jól szituálnak vélt pénzember hitelének ingadozása a Feischl féle csödből kifo győlag biztosra vehető volna. — A debreczeni pénzpiaczon a helyzet ma már megnyugtatónak tekinthető és e nagy bukás miatt nagyobb megrázkódások nem várhatók. Legkevésbé igaz pedig a hírek Weisz Lévyre vonatkozó része, miután Weisz Lévy, amint ezt ő maga is kinyilatkoztatta lapunkban, egy krajczárral sincs érdekelve a Feischl-féle csöddel.

— **Nyilvános számadás a debreczeni róm. kath. leányiskola szegény sorsu növendékeinek felruházására kibocsátott gyűjtőivekről.** I. leány osztály. Huszka István 80 kr., Reisingerné, Pap Sára, Schvan Józsefné, Czinevecz Mariska, János Ede, Bornyász Viola. Walter Lajos, Zdraszilek József, Perger Istvánné 50 kr. Balog Sándorné, Kranyicza Ilona 30 kr. Udvardi Endre, König Karolyné, Lechner Károly, Horváth Ilonka Görög Berta 30 kr. Pap Lajos, Orosz Béla, Orosz Malvin 25 kr. Kéki Sándor, Reisinger, N. N. Vanyek Jozefin, Tiller Anna, Tiller Mária, Czuber Jánosné, Pap Andrásné, N. N. Bodnár Gyula, Strancz Lajos, Borsi Danielné, Csámpai Erzsébet, Blattner Alajosné, Paczelt Erzsike, Horváth Mátyás, Vohlmann Antané, Barta Gergely, Bancz Polykarpné, Tömör Erzsike, Mautch Imréné, Artimovics Antané, Halász Margit 20 kr. Reisinger Piroška, Ráliczné, Csinevecz Venczéné 15 kr. V. Gy. Szaitz Gizella, Nalácz, Horváth Sándor, N. N. Fritz, N. N. Tiller Karolyné, Fábian János, Grieszhaber Antané, Engeszer Irma Janke, Csintalan Anna, N. N. Orosz Margit, Zilahy Istvánné, Réti Endréné 10 kr. ifj. Strausz Lajos 4 kr. Összesen 15 frt 14 kr. II. Leányosztály. Gyűjtők: Szombathy Margit, Garam Izabella, Sajó Berta, Strobl Margit, Szarukán Klára, Margittay Ilonka, Kurián Gizella, Huber Irén Dömök Irén, Dávid Jolán, Némethy Adél, Paczelt Mariska, Schmie Zelma, Schmidné, Schmid Henriette, Schmie Agoston, Haslmayer nővérek, Szentmiklósi Elekné, Sajó György, Sajó Györgyné, Vértesi Arnold, Stancsek Jánosné, dr. Fráter Imre, Huber Irén, Dömök Irén 1 frt. Timusz 60 kr. Miskolczy Nándorné, Kurián Gyula, Kurián Gyuláné, Eggmann Ferencz, Bakucsek Elemér, Biszterszky Elemér, Félegyházi János, Benyáts Emil, Zsedovich Ilona, Zeemann Etelka

őzv. Vértési Lajosné, Vas Ede, Szilágyi Ibolyka 50 kr. Mayer Olga 40 kr. Bauer N. Demetrovicsné, Kronauerne, Heiler Mór, Eisendorfer N. Szabó Margit, Kóczi Borbála, Miskolczi Istvánné, Vajda Luiza, Garam Bella 30 kr. Hegedűs Ráfél, Rudolf, Garam Jenő 25 kr.

— **A városi számonkérő szék** január 30-án ülést fog tartani, hogy megszámlolja a különböző hivatalok ügykezelését.

— **Hymen.** Busai Benke István, a bécsi biztosító társaság debreczeni főügynöke ma egybekelt a nagyevű koronaőr Bónis Sámuel unokájával tolcsvai Bónis Katalinnal. Az eljegyzéshez sokan gratuláltak s a mi jókívánásainkat is csatoljuk azokhoz.

— **Ebéd.** Wolafka Nándor v. püspök ma nagy ebédet adott, melyre Simonffy Imre polgármester és városunk előkelői voltak hivatalosak.

— **Ügyetlen betörő.** A tegnapi zuzmarés éjjel, midőn ember nincs az utcán s a szegény bandátlan rendőr is behúzódik valami oduba a megfagyás elől: éppen jó a betörőknek. Valami ügyetlen betörő fel is akarta használni az alkalmat, hogy betörjön az „Alföldi taksarék pénztár” kisbazarbéli épületébe. — Sikertelenül is lefeszítette a lakatot a kis ajtóról, azonban az ajtó görgönyét nem tudta felhuzni és mérgében el is vitte a lakatot. Hát még az óriási Wertheim-szekrényekkel ugyan mit csinált volna a boldogtalan, ha már az ajtót sem tudta felnyitni?

— **A zenede háza** tervezetéről vonatkozólag Rösler Richárd mérnök, építési vállalkozó annak kijelentésére kérte föl lapunkat, hogy a vélemény adásra fölkerült Petz Sámuel műegyetemi tanár a Tóth István és Gerster-Rösler tervezeteit nem egyforma dicsérettel halmozta el — amint mi irtuk — amennyiben elfogadásra a Gerster-Rösler terveit ajánlotta s a zenede helybéli szakértője Balogh Mihály városi főmérnök is a hangverseny terem és tartozékainak megoldását Gerster és Rösler terve szerint sikerültebbnek nyilvánította, mint Tóth István terve szerint; a többi helyiségek megoldása azonban mindakét tervnél egyformán célszerűnek van szakértők által elismerve. Csakugyan ez felel meg a valóságnak. De azért nem találhatunk semmi feltűnőt a zenede választmányának határozatában, melylyel titkos szavazás útján 7 szóval 4 ellen a Tóth István tervét fogadta el. A választmányban ugyanis, már eredetileg fölmerült volt az a nézet, hogy diszes, nagy hangversenyteremre nincsen föltétlenül szükség a zenede házában, hanem csak kellő számú, térs, jól elhelyezett tantermekre, ezek mellékhelyiségeire az emeleten és jövődelmező bérhelyiségekre a földszinten. — Tóth István lehetőleg ehhez alkalmaskodott a terv készítésnél, noha ő is egy meglehetősen tágas hangversenytermet vett kombinációba s ez az épület architecturi kiképzésében kellően ki is van emelve; de még sem uralja a többi helyiségek beosztását. Gerster és Rösler ellenkezőleg egy hatalmas, nagy kényelemmel berendezett föltépcsőházzal ellátott hangversenyterem eszméjét tették uralkodóvá tervük kidolgozásánál s a bírálatnál Petz Sámuel is, akivel nem közöltetett a fentebb előadott nézet, — a hangversenyterem elhelyezésére fektette a súlyt. A választmánynak szem előtt kellett tartania azt is, hogy az építésre csak 60000 frtot fordíthat. — Holott a Tóth István terve szerinti ház 68460, a Gerster és Rösler czég terve szerinti pedig 69020 frtba kerülne. Ennélfogva a választmány ezuttal csak föltételeken határozott: nevezetesen ha a tervező Tóth István ovadékkal fölszerelt kötelező nyilatkozatot tesz arra nézve, hogy a benyújtott tervszerinti házat akkor is kifogástalanul fölépíti 60000 frtért, ha erre ennyiért az építkezési pályázatok senki sem vállalkoznék. — Ha az ovadékos kötelező nyilatkozat a kitűzött 8 napig be nem adatnék: hasonló föltételek mellett a másik terv tekintetik elfogadottnak, melynek költségvetése az igazgató előterjesztése szerint a kályhák és egy pár szorosan oda nem tartozó tétel kivonásával, szintén nem haladja meg a 60000 frtot. — Ugy tudjuk, hogy Tóth István kifogja állítani a t le kívánt kötelező nyilatko-

zatot, miután szóval már igenlőleg válaszolt. — E terv szerint a zenede házának főhomlokzata Vár-utcára néz; a hangversenyterem mansard fedelével, jön oszlop-falaiva magasan kiemelkedik a két szárny épületből, melyeknek egyelőre csak az egyike épül ki. A zenede helyiségei az egész emeletet elfoglalják, a földszinten boltok lesznek. — A zenede céljainak ez a terv is teljesen megfelel.

— **Városi árvaház.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülése egy nagyszabású humán intézmény létesítésének eszméjét vetette föl: városi árvaház alapítását. A jótékony nőegyletnek azon kérvénye pattantotta ki ezt az eszmét a jogügyi bizottság fejből, hogy a város megfelelő díjazás mellett tiz árvát helyezzen el a nőegylet leányárvaházában. A tanügyi bizottság pártolólágy nyilatkozott az ajánlat felett; nem így a jog és pénzügyi bizottság, mely a kérvényt elutasítatni akarja még pedig azzal a mélyrható, messzetekintő indokolással, hogy ezen ajánlat elfogadása, eltekintve attól, hogy tiz árvának kiválasztása 600 közsegélyre szorult árva közül, föltötte nehéz volna, hosszuidőre elodázná egy városi árvaház felállítását, melyre pedig égetően szükség van. A jogügyi bizottság tehát úgy van meggyőződve, hogy nem az összes árvák 10/600-ad részének sorsát kell biztosítani a város közönségének, hanem lehetőleg minél többet. Ez pedig egy sok árva befogadására alkalmas községi árvaház építése által vlik lehetőségessé. Ezért a jogügyi bizottság azt az indítványt fogja városi közgyűlés elé terjeszteni, hogy az árvaház tervezetének kidolgozására küldötség alakítsák. Az árvaház alapjául a „protestáns árvatartó pénztár” név alatt a város alapítványi pénztára által kezelt ez idő szerint közel 300 ezer frtot tévő alapítvány szolgálja. Csakugyan erre nézve egy nagy baj van. A ref. egyház jogot formál ezen árvatartó alaphoz melynek felét a róm. katolikusok még 1862-ben királyi engedelemmel kivették a város kezéből is megalapították belőle a Theresianum nevű kath. felekezeti árvaházat. A ref. egyház is 1887. óta folyton sürgeti az öt illeto rész kiadását. Nagy kérdés tehát, hogy sikerül-e egyhamar tisztázni ezen alap vitás tulajdonjogát. Félünk, hogy még sok víz fog lefolyni addig a Tiszán, míg Debreczenben felépülhet a városi árvaház.

— **Abrahám László választása megerősítve.** Mint az tudva van, Bakonyi Samu dr. és társai megfellebbezték Ábrahám Lászlónak Debreczen sz. kir. város főügyészévé történt megválasztását azon az alapon, mert a kandidációt nem egy ad hoc, hanem egy régebben kiküldött kandidációs bizottság végezte. A miniszter Bakonyiék fellebbezését elutasítván, Ábrahám László tisztí főügyészévé történt megválasztását megerősítette.

— **Akinek nem szabad aludni.** Nem is gondolnád nyájas olvasó, minő tragédia rejtezik e cím alatt, melyet egy rendőrbiztos tollából közlünk. Egy rendőrbiztos poézisa! Ez bizonyára érdekesebb, mint a mienk, mert szokatlan. Át is adjuk neki a szót:

„A sor engem ütött. Éjszakás vagyok, várva a szenzációs eseményeket. Sehhol semmi, pedig a kolonczos óra már a tizenegyet veri, további tik tak-tik-tak. Az őrszobában András és Bencze rendőrök vitatkoznak, különösen a vásárról oktatva egymást, hogy néznek ki a zsebmetszők; de ez mind nem elégít ki engem; hát miért vagyok itt szolgálatot tenni! de miért? vérem lüktet, mit fogok holnap a szegény újságíróknak a lapokba adni. (Köszönjük. A szerk.) Semmi szenzációs, mi hirt fog néni asszony Szoboszlóra haza vanni? Pedig már mégis csak nagy város volnánk! De halga! szól a telefon. Istennek hála, mégis lesz valami. — Sietek, hallgatódzom, sehhol semmi, a telefondrótja megfagyott. Háromszor kiáltom: hallom, de éppen az a baj, hogy más nem hallja. Hej gondoltam magamban, ha neked is olyan igaz-

gatód volna, mint nekem; beszélni sem kellene, mégis szólanál. Le csapom tollam s rá gyujtok, hosszú az éjszaka. Amint sétálok, morfondírozok, az ásitás és álmodás majd megöl; nyílik az ajtó, belép Bencze, az ő méltóságteljes modorával, de annyira el voltam merülve a pipa füstbe, hogy nem vettem észre; de mondván ő nagyhangon: jelentem aláson! na már erre felébredtem és kit látok magam előtt? E gy l e f á t y o l o z o t t s z é p a l a k o t. Én bizony megütődtem, mert higység el kérem, bármily fagyos is a hivatalos szív, de lágy az, és hajlékony, mint a finom aczél, a szép szenvedő alakokkal szemben. Így jártam én is. . .

A szó alig jött ki ajkamon, hogy fotográfiaját, dehogyan azt, dehogyan azt, hanem hogy nevét megtudjam. Bencze váltig biztatott. Szót hallottam ugyan, de Benczét nem láttam. Méltóztassanak elhinni, hogy irni sem tudtam, kezem reszketett, a nyomtatványról, mire irtam szerettem volna e szót, hogy: „hivatalos fejjelentés” kikaparni; mert nem hittem, hogy ily szép alak bünös lehetne. Szivem szorult, fejem szédült, eszem megtagadta a szolgálatot, helyesen gondolkozni sem tudtam. Kénytelen voltam helyemről felkelni, hogy magam egy kissé össze szedjem. — Annyira, amennyire összeszedtem hivatalos komolyságomat, eszembe jutott állásom; nincs tovább mit haboznom, megkezdtem hivatalos funkcióim. Először is kértem vegye le fátyolát; a finom köpeny alól előtűnt két finom fehér kezecske, amelyek a finom fekete fátyolt eltávolították az arczról. Kérem, ne kérdezzék az érzést, a szánalmat, hogy mit éreztem. Átkoztam a napot, hogy nekem jutott ez osztályrészemül, mert, hogy ismét nem tudtam szóhoz jutni, az egyszer bizonyos; pedig polg. rendőrbiztos vagyok, ahol a szivnek nem mindig szabad magáról életjelet adni. Hát jó, leírom, mert tudom, sokan kíváncsiak. Először is oly sötét haj, mint az éjszaka, ugyanilyen szemöldök; gyönyörű szép két nagy kék szem, fájdalmas tekintettel; szabályos orr, piczi száj, vérpíros ajkakkal; a fogak! nincs oly egyenletes szép rizskása, mint ezen fogak voltak; a természet sugár, magas; életéve 18—19 év. Ez leírásom, elégedjenek meg velem, mert többre képtelen vagyok. Kérdeztem aztán nevét, valóságát stb. Lágy csengésű hangjával mindent megmondott, de mikor arra a kérdésre kellett felelnie mi bűne van, fuldokló zokogásban tört ki. Bencze váltig mondta, hogy ne keseregjen a „kisasszony”, hiszen nincs semmi baj, csak mondja meg, mit cselekedett.

En igaz, hogy nem szóltam mert fájt a szivem, látva hogy is szép alak oly megbocsáthatatlan lépést követett el, megcsalta a férjét, ki talán szerette őt, de ő mást szeretett, mint a hogy ezt be is ősmerte, megtörve testben és lélekben Szabadon bocsátottam a gyönyörű asszonyt. Ő titoktartásra kért és eltávozott, de éjjeli nyugalom magával vitte el. Ilyen a központi éjjeli szolgálat! Ehhez csak azt jegyezzük meg, hogy a gyönyörű ténsasszonyt az Európánál lelték, amidőn szíve választottjával értekezett az éjszakában.

Kiss Aron református püspök tegnap még gyöngékedett, azonban ma, midőn orvosai teljesen elzárták a rokoni és baráti érintkezéstől, sokkal jobban lett és felgyógyulása bizony várható.

Vegyes hírek.

* **Uj magyar rendjel.** A Montagblatt jelentése szerint Wekerle miniszterelnök egy új magyar rendjel alapítását fogja javasolni a királynak, mely a középtoku osztrák rendjelekkel: a vaskorona és Lipóttrenddel egyenlő.

* **Öngyilkosságok a hadseregben és honvédségnél.** A honvédelmi miniszternek képviselőház elé terjesztett egyik jelentése megdöbbentő számarányt mutatja a múlt 1891/2. szolgálati évben a hadseregben s honvédségnél előfordult öngyilkossági eseteknek. A hadsereg magyarországi ezredeiben ezen év alatt 172 öngyilkossági eset és 48 öngyilkossági kísérlet, a honvédségnél pedig 37 öngyilkossági eset fordult elő.

* **Öngyilkosság az esküvő előtt.** Egy egész regényt mond el a táviródrót az ő tragikus

szükszavuságával. Egy aradi szegény leányról beszél, a ki a szüzeányok halottas koszorújával cserélte föl a menyasszonyi koszorút. Homis Paulának hívták a leányt, urí családból származott, de husz esztendeje kevés örömet látott, mert szegénységbe jutott a család. Tegnapelőtt délelőtt kellett volna a leánynak örök hűséget esküdni egy dúsgazdag morvaországi serfőzőnek. De nem tudott hamisan esküdni, megmérgezte magát cianálival az esküvő órájában. Szerelmes volt egy színészbe s szerelmét nem tudta megtagadni. Közvetlenül az esküvő előtt történt a katasztrófa. Az eskető pap s a vőlegény már a templomban várakoztak a násznapra s menyasszony helyett oda vitték a szép Paula halálának hírére. A vőlegény a hír hallatára zokogva borult a pap lábához.

* **Az amerikai bevándorlás.** Az északamerikai kongresszus valószínűleg oly törvényről fog gondoskodni, amely a bevándorlást csupán korlátozza, vagyis vesztegzárt fog elrendelni de el fogja vetni a most szőnyegen levő törvény javaslatot, mely a bevándorlást csaknem teljesen megszüntetné.

* **Egy földalatti IV-resegyháza** pestmegyei községben a minap leégett a református iskola. Suchter Konstantin váci püspök erről értesülvén, azonnal rendeletet intézett a vereresegyházi katolikus iskolaszékhez föl hívta ezt, hogy tartson azonnal ülést s intézkedjék az iránt hogy ideiglenesen, a míg a református iskolaház fölépül, a katolikus iskolában adjanak helyet a református tanítás részére. Ez meg is történt s most délelőtt a katolikus gyermekek, délután pedig a reformátusok járnak a katolikus iskolába.

Egy hercegné bajai. Hohenlohe hercegné, az olasz-lotharingai helytartó felesége, nagy bajban van: nem tudja eladni a birtokait, pedig kénytelen vele e hó 8-áig. Azokról a rengeteg oroszországi uradalmakról van szó, melyeket a hercegné bátyjától, Wittgenstein hercegtől örökölt, a melyeket a hercegné, mint külföldi az orosz törvény értelmében nem bírhat. A hercegné át akarta adni a birtokokat egyik fiának, ki azután megszerezte volna az orosz állampolgárságot, ezt azonban nem engedték meg. Hozzáálltak tehát az eladáshoz, de az uradalmak olyan óriások, hogy nem lehetett eladni valamennyit, 855,909 deszjatinából csak 64,920 deszjatinát adják el eddig. A hercegné most kegyelmi kérvényt intézett a csárhoz a melyben néhány évi halasztást kér, valamint azt is, hogy három birtokot megtarthasson kivételképpen magának. Az hiszik, hogy a csárveljesíteni fogja kérését.

— **Egész életre való naptár.** Gárdonyi Géza fővárosi újságíró, aki rajzol, fest, hegedül, harmonikál, orgonázik, ért a fagothoz, novellát, verset, regényt, szindarabot ír csinosan ügyesen, nevetető humorral, sok invenzióval, — egy furfangos naptárt állított össze, mely rövid idő alatt nyilván nagy elterjedésnek fog örvendeni. Ez új összeállítás szerint készült naptár fölöslegessé teszi az egy éves időszakai kalendáriumokat. Címe: Egész életre való naptár lesz s az első kiadása 1894 január 1-től 1050. december 31-éig, vagyis ötvenhét esztendőig használható. A beosztása annyira egyszerű, hogy egy szempillantással tájékozhatja benne magát mindenki. A névnapok, ünnepek, napkelte, napnyugta, nap és holdfogyatkozások stb. épp úgy benne lesznek, mint az eddigi naptárakban és pedig a vasárnapok és ünnepek vörös nyomással, mivelhogy ezt az eddigi naptárakban megszokta a közönség. Ez a kétségkívül rendkívül érdekes kalendárium ez év tavaszán megjelenik magyar mémet, francia, angol stb. nyelvű kiadásokban. Ara csupán 1 korona lesz.

Színház.

A koldusdiák tegnapi előadása abban különbözött első előadásától, hogy a közönség kicsi volt, ugyszólván senkit sem tapsoltak meg és hogy a színház hideg volt mint a farkas-ordító.

A kapi várra. Gabánni százaranyos vigitékára nagyban készülnek a színházúal, a próbák serényen folynak.

A nagyváradai szinkör ügyében ma fogdönteni Nagyvárad város közgyűlése. Bár a szinkör bizottság egy szavazattöbbséggel Ditróit ajánlotta, de a közgyűlésen Leszkaynak elég kilitásai vannak.

A tánczteremből.

— A jogász bál alkalmából. —

Sokan azt mondják, hogy a tánczterem maga egy kis világ. Igazuk van; mert a tánczteremben boldogság, vigság, tettetés, kényszer, bánat, szomorúság epekedés, sóvárgás s a többi különféle kiadásokban találhatók, épen úgy, mint az életben.

A világban közönséges dolog a rászédés. Hát a tánczteremben?

A szemtüles apák, az élelítő mamák, a szentimentális nevelők, a kiállhatatlan gárdeámok ügyeleseit hol lehet vajjon jobban kijátszani mint épen a tánczteremben, hol majdnem mindenki intrikus, legalább egy kissé.

A virág-, keztü-, zsebkendő-, meg a legyező-nyelvnek — igen nagy keletje van a tánczteremben.

A zsebkendőt például egy kissé a jobb szemem tartani — mintha izzadságot törölnénk, — a zsebkendő-szótár szerint azt jelenti: jöjj már, epedve várlak; vagy a jobb arcához szoritni: igen-t jelent... mindez pedig gyorsabban megtörténik, mint a hogy leirtam.

A legyezőnek azonban sokkal több hasznát veszik a tánczteremben. Ki veszi ugyanis észre, mikor a legyező hanyagul a sziven pihen; pedig az legyező-nyelven annyit jelent Megnyerted szerelmemet, vagy ha a legyezőt a jobb fülhöz közel tartják, ki sejtene abból figyelmzetés, hogy: vigyáznak reánk; ha valaki bal kézzel fölemeli kissé legyezőjét, ki merné hiinni, hogy az kérdés, meg felelet egyszerű, legyező-nyelven azt jelenti: hü vagy-e hozzám? én hü vagyok! — Ha ugyanez az ég felé tekintenek az illetők, — azt teszi hozzá magyarul: Nincsen annyi tenger csillag az égen, mint a hányszor eszembe vagy te nekem!

Hogy ezek így vannak, hivatkozom az Izabella királynő-féle legyező-nyelv szatályaira. Tessék a báli titkos beszélgetés e törvénykönyvét átlapozni!

A tánczok az élet különféle mozzanatait példázzák. A lassu táncz: a gondok; a friss: a boldogság; a roham (polka) és a keringő: az élet váltós, kontós, zavaros képeit nem híven mutatják-e? Igaz tehát az, hogy a tánczterem az igazi világ — kicsiben.

Lássuk sorban a lüktető életet a tánczteremben.

A tánczok közül a fiatalság határozottan legjobban szereti a csárdást.

Vajjon miért?

Mert ezt legkönnyebb megtanulni, mindenki úgy tánczolja, a hogy neki tetszik, akkor és úgy szoritja magához azt a karcu derekat, — a miért otthon a kezére koppintának, a mi és a hogyan neki tetszik.

Az első csárdás lassuja nagyon jó a zilált szívügyek rendbehozására. ki lehet beszélni magát jól az embernek; a frisse a kibékülés örömeinek kifejezésére jó; azért is dörögnek úgy az ujjazások.

A mazurka, a roham-polka, meg a többi ilyesféle tánczok is mind igen szépek, hanem tessék csak megpróbálni bedugni a füleket, hogy a zene ne hallatszék és tessék aztán nézni azt a rohamot, mely becsületére válnék egy győztes badtestnek is, — akkor fog csak szörnyen teteszeni! Az ember valósággal sajnálkozik azon örült emberkergetőzésen, azon a képtelen kavarogó hajszán!

Nincsen párja a tánczok között — a négyesnek. Nemcsak azért, hogy nem fárasztó s hogy hat X-et cipelő lábak is eljáratják; hanem azért mivel legtovább tart és ez levén a legjobb alkalom azzal együtt sokáig beszélhetni, a kivel az ember szeret vagy a kivel óhajjt.

Míg a párok elrendezkednek, telállanak, addig meg van a bevezetés szónoki beszédbe; mert hát a szív ügye elég fenséges tárgy egy szónoki beszédre, úgy hiszem. Mikor megkezdődött, míg a másik kolonn kaczerkodik, akkor kéz a kézben — kezdődik a tárgyalás ilyenképen.

„Nagysád! csak azóta ér valamit az életem — a mióta megismertem... csupán egy szava a hetedik mennyországba emel... Oh, nagysád az egyetlen...“

A tánczosnó hallgat. aztán végül gúnyosan mosolyogva csak annyit mond: „láttam...“

Es a „láttam“ szó rémiti a tánczost, míg végre a négyes következő ligurájában megtudja, hogy a hölgy azt látta, mikor a tánczos egy másik hölgygyel beszélt — hasonló arcjáték és kézmozdulatok közt.

Tehát ez azt teszi: érdeklődik iránta.

A tárgyalás végén a tánczos erős érvekkel megczáfolja a rosszat föltételezőt és a tárgyalás véget ér.

Befejezésnek a csárdás marad, a mikor röviden ismétlik az elmondottakat és ragyogó szemmel válnak el egymástól. A tánczos félrevonul, nagyott lélekzik, elgondolja, — hogy nagy munka volt.

De hiába! ez így megy, régen megmondta már a görög bölc:

Az Istenek bölcse rendeléséből.

Minden becsesnek ára: munka, gond.

Sport.

Nagy vadászat Szerepen. Szerepen, mint nekünk írják — f. hó 7. és 8-án zajlott le nagy sikerrel az a vadászat amit ifj. Gróf Kornis Károly uradalmában rendezett. A vendégzerető házigazdán kívül rés tvettek a kitünően sikerült vadászatot: Barczy István miniszteri tanácsos dr. Bakats Béla, Fadlalah El-Hedad őrnagy Debreczenből, br. Fehérvári Imre huszártörzsdnagy, a házigazga sógora, Fehérvári Géza százados, dr. Fabik Lajos, br. Gerliczy Ferencz, Gromon Dezső államtitkár, Glatz Antal, br. Mannsberg Ernő, Markovits Kálmán orszgy. képviselő, Nábráczky István, főszolgabíró Nádudarról, Rónay Ernő, Rónay László, dr. Szabó Ferencz, Vattay Géza, br. Wildburg Aladár. Még számosan voltak meghíva de közlekedési akadályok miatt nem jelenhettek meg. Báró Fehérvári Géza minisztert is várták Szerepre, de elfoglaltsága miatt nem mehetett a vadászatra. Az eredmény 171 nyul, 5 róka. A hajtásban 4 farkas is volt, melyből kettő meglelt sebezve. A farkasok a füzes-gyarmati határba menekültek.

Közgazdaság

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1893. évi január hó 9. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 42—43 kr. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 42—42.5 krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 46—46.5 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban) 44.5—45.5 kr. Fialat könnyű (páronkint 250 klgmig terjedő sulyban) 44—45.5 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 42—43 krig. — Közép (páronkint 220—280 klg sulyban) 43—44 kr. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 40—42.5 kr. Szerbái nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban) 42—43 kr. — Közép (páronkint 220—260 klg. sulyban) 41.5—42.5 krig. Könnyű páronkint 220 klgmig terjedő sulyban) 39—41 krig.

Sertéslelészám: 1893. január hó 6-án volt készlet 91374 darab. 1893. január hó 7—8-án felhajtott 1642 darab. 1892. január hó 7—8-án elszállított 1814 drb. 1893. január 9-én maradt készletben: 9120 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 90. szám V. Kis bérlet 10. szám.
Páros. Páros.
Ma Szerda 1893. Január hó 11 én
bérlet folyamban :

Az új czég.

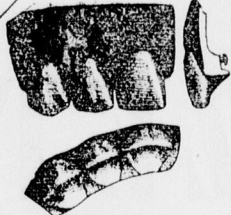
Színházi műsor :

Csütörtökön: Böregér, operette Strausstól.
Pénteken: Ssünet.
Szombaton: Jani és Juczi, népszinmű
Pusztaytól.

Vasárnap: Ugyanez.
Előkészületben van a „Kapi vár“, Ga-
bányi száz aranyas vigjátéka és „Apja lánya“
Vidor Pál népszinműve, melyek közelebb
adatok először színházunkban.

Henneberg G. (cs. és kir. udvari száll-
lító) selyemgyára Zürichben, privát-
megrendelőknek közvetlenül szállít: fe-
kete, fehér és színes selyemszöveteket,
méterenként 45 krtól 11 frt 65 krtig pos-
tabér és vámmentesen, sima, csikos, koc-
kázott és mintázottakat, damasztot, stb.
(mintegy 240 különböző minőség és 2000
különböző szín s árnyalatban). Minták
postaforralóval küldetnek. Svajzba cím-
zett levelekre 10 kros és levelezőlapokra
5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Amerikai fogász — mint assistens
segédkezésével kapocs-lemez
nélküli műfogak és rugany
nélküli félemező
fogszorok. Tartós
ciment-, ezüst- és
aranyplombok.

Operatíók
teljes érzétele-
nítés mellett

Univ. med. Dr. Tihanyi Sámuel

fogorvosi műterem
Debreczen, N.-Várad-utca 2084. sz. I. e.

Hurka-estély

egy 20 koronás nyereménynyel.
Holnap, csütörtökön,
1893. január 12-én

a „KORONA“
vendéglő dísztermében a debreczeni önkéntes
tűzoltó-testületnek, MÜHLBERGER JÁNOS
által újonnan összeállított új zenekara közre-
működésével

HURKA-ESTÉLY
tartatik, mely alkalomból a hurka között
egy darab 20 koronás

kevertetik, s ez azé lesz, aki azt a megren-
delt hurkájában megtalálja.
Jó, magyaros konyháról, tisztán kezelt
borokról, alulirott legjobban gondoskodik.
Abonnenseket elfogad jutányos árban és
szíves pártfogást kér

teljes tisztelettel
Lovász Dániel,
a „Korona“ vendéglőse.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választék-
ban érkeztek raktárba

báli szövetek, színes selymek
francia VOILE-ok,
atlas, satin es batistok
továbbá

legyezők, virágok, csipkék,
báli belépők,

melyeket igen olcsón árusítanak el
Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.

SIMMERINGI

Senega-kivonat-mellszrup

és az ehhez tartozó simmeringi mellfűvek
legjobb szerek köhögés, rokedtség, elnyál-
kásodás, a légzőszervek catarrhusa, szűk-
mellőség ugymint görosös köhögés (gyer-
mekeknel számárhurut) ellen. A szyrup
ára 50 és 90 kr., a theaé 50 kr., postán
20 krral több csomagolásért. 2 doboznál
kevesebb nem küldetik.

Egyedül kapható Adler-Apotheke
Wien, XI.(tizenegyedik ker) Hauptstrasse44.

A világ
legjobb
fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs

gyár alapított
1835!

Ezen fénymáz,
vitriol nélkül
gyorsan a leg-
szébb mély feke-
teszínű fényt ad-
ja és a bőrt tar-
tósá teszi.

Mindenütt raktáron

Értesítés! A n.
közönség saját
érdekeiben kére-

ik csakis Fernoendt fénymázt venni és
csak azon dobozokat elfogadjai, melyek

St. Fernoendt

névalírásommal vannak ellátva, mivel
temérdek értéktelen utánzat van forga-
lomban, melynek vignétája az én vig-
nétámhoz hasonlóan vannak nyomva,
hogy így a közönséget tévutra vezessék

Brassói és Gácsi posztók

Flanel-takarók, Lópokrócok,

Tricot, Permien és Toskin,

Mindennemű bélésneműek,

Férfi chiffon ingek

1-50, 1-90, 2-20, 2-60,

minőségekben,

Gyapju alsó ingek,

nadrágok

nagy választékban

Szabó Lajos fiai

czégnél :

DEBRECZEN, Rózsater.

Az általánosan ismert jó hírnévnek örvendő s
több oldalalag kitüntetett sósborszesz készit-
ményem — kelendőségénél fogva — sok után-
zásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatá-
roztam, hogy azokon címjegyeimet módosít-
tom s arra kék nyomtatásban saját házam külső
alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszers
mind védjegyként a budapesti iparkamaránál

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközölt csuzos szagga és
fagyás, fog és fejfájdalmak, szemgyenge-
ség, bennulások; zsugorok stb. ellen; de
kü önösen a bedörz sö és kenő gyuró gyógy-
módnál (massage) igen jó hatásunk bizo-
nyult. Fogtisztító szerü is igen ajánlható a mennyibe na fogak fényt elősegíti
a foghust erősbiti és a száj tiszta szagta'an izt nyer a szes z elpárolgása után
valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpakép-
ző és megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.
Brázay Kálmán

Budapesten, IV. kerület Múzeum körút 23. sz. Kapható Debreczenben
GERÉBI FÜLÖP urnál:

A „Debreczeni Ellenőr“
kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“
NYOMDA ÉS KIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szíves figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően
berendezett

 könyvnyomdáját,

mely ujabban a LEGDISZESEBB BETŰKKEL szaporított s így
a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

KÖNYVKÖTÉSZE

melyben a LEGKITŰNŐBB GÉPEK vannak alkalmazva,
a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő

„Debreczeni Ellenőr“ részére
hirdetéseket olcsón elvállal.